

Випуск 2, травень 2014

Огляд засідань комітетів СОТ

Комітет з технічних бар'єрів в торгівлі (ТБТ)

засідання 18 - 20 березня 2014

Короткий огляд

Засідання Комітету ТБТ проходило у робочому (18 березня) та офіційному (19-20 березня) форматах.

Учасники засідання обговорили проблеми та досвід, як застосувати правила і стандарти без створення надмірних перешкод для торгівлі. На засіданні Комітету знову була заслухана велика кількість торговельних занепокоєнь – 51. Питання охорони навколишнього середовища і охорони здоров'я продовжують домінувати у дискусіях. Також, як і раніше, на засіданні обговорювались питання щодо критеріїв стійкості для біопалива, маркування тютюнових виробів, харчової та алкогольної продукції, генетично модифікованих організмів та виробів медичного призначення.

Основна увага *робочого засідання* приділялась детальному розгляду узагальненої пропозиції Комітету стосовно механізмів та відповідних принципів належної регуляторної практики.

В рамках тематичної сесії Міжнародний центр з торгівлі (ITC) розповідав про базу стандартів «ITC Standards Map», за допомогою якої експортери можуть визначати свої пріоритети та можливості у доступі на зовнішні ринки. Делегація Канади поділилася досвідом реформи регуляторної політики та запровадження підходу «один замість іншого», за яким прийняття нового регуляторного акту у сфері технічного регулювання обов'язково означає скасування іншого акту, чинного у тій самій галузі. Такий підхід запобігає зростанню загального регуляторного тиску та створює більш сприятливі умови для бізнесу. Делегація ЄС проінформувала про Європейську програму вдосконалення регуляторної політики – the EU Regulatory Fitness and Performance Programme (REFIT), – основною метою якої є оцінка чинної регуляторної бази з точки зору відповідності досягнення законних цілей з найменшими витратами для бізнесу та громадян.

На *офіційному засіданні* розглядались питання імплементації Угоди ТБТ, специфічні торговельні проблеми та обмін досвідом в сфері стандартів, належної регуляторної практики тощо.

Серед торговельних занепокоєнь обговорювались питання: упаковки алкогольних напоїв та тютюнових виробів; регулювання щодо транспортного палива, сталевих продукції, кондитерських виробів, хімічних речовин, включаючи Положення ЄС про реєстрацію, оцінку та авторизацію хімічних речовин (REACH); маркування та сертифікації харчових продуктів, пневматичних шин, сонячних панелей; телекомунікації, косметики, медичних інструментів і безпеки іграшок.

Додаткову інформацію можна знайти в Системі управління інформацією ТБТ (TBT Information Management System) <http://tbtims.wto.org/>.

Наступне засідання Комітету ТБТ заплановано на 17-19 червня 2014 року.

Зміст

ITC презентував актуальну та інтерактивну базу стандартів "ITC Standards Map" 2

Канада поділилась досвідом застосування правила обмеження кількості регуляторних актів 2

Європейська програма вдосконалення регуляторної політики 3

Україна повторно піднімає питання заборони ввезення кондитерських виробів з боку Росії 4

Україна представила свою позицію щодо пакування та маркування тютюнових виробів 4

Інші специфічні торговельні проблеми, які можуть представляти інтерес для України 5

ІТС презентував актуальну інтерактивну базу стандартів “ITC Standards Map”

В рамках тематичної сесії Міжнародний центр з торгівлі (ІТС) презентував актуальну інтерактивну базу стандартів “ITC Standards Map” (<http://www.standardsmap.org/>), за допомогою якої експортери можуть визначати свої пріоритети та можливості у доступі на зовнішні ринки.

ІТС розробив п'ять веб-порталів: Trade Map, Market Access Map, Investment Map, Trade Competitiveness Map та Standards Map з метою покращити прозорість світової торгівлі та доступу до ринків, а також допомогти користувачам в аналізі ринків.

Інструменти ринкового аналізу ІТС мають більше 320 000 зареєстрованих користувачів по всьому світі. Більшість з них проживають в Північній та Південній Америці (39%), трохи менше в Європі (26%) та Азії (21%).

База стандартів ІТС складається з більше 120 стандартів сталого розвитку (*sustainability standards*) продукції з 80 секторів, які застосовуються у 180 країнах. Кожен стандарт та код включають короткий огляд та резюме, сферу та географію застосування. База стандартів також дозволяє порівнювати стандарти в різних країнах та проводити самостійну оцінку відповідності стандартам.

Виробники або постачальники після проведення самооцінки відповідності стандартам можуть поширити цю інформацію для третіх осіб, наприклад, бізнес-партнерів або громадськості.

Доступ до бази для організацій, що розробляють стандарти сталого розвитку (*sustainability standards*), коди та протоколи аудиту, є безоплатним. Вся інформація в базі перевіряється незалежними експертами у співпраці з організацією, яка розробила та впроваджує стандарт, код чи протокол аудиту, що перевіряється.

Канада поділилась досвідом застосування правила обмеження кількості регуляторних актів

Делегація Канади під час тематичної сесії поділилась досвідом реформи регуляторної політики та запровадження підходу «один замість іншого» (“one-for-one” rule), коли із прийняттям нового регуляторного акту у сфері технічного регулювання обов'язково має бути скасований якийсь інший регуляторний акт, чинний у тій самій галузі. Таким чином, загальний регуляторний тиск не буде зростати та будуть створюватись найбільш сприятливі умови для бізнесу.

Підхід «один замість іншого» був запроваджений в рамках регуляторної реформи, яку Канада почала в 2011 році. На початку цієї реформи була створена комісія, яка мала визначити основні перешкоди для бізнесу від регуляторної діяльності державних органів. На основі рекомендацій, вироблених комісією, у квітні

База стандартів “ITC Standards Map” дозволяє порівнювати стандарти в різних країнах та проводити самостійну оцінку відповідності стандартам

На кожне нове додаткове регулювання, що накладає адміністративне навантаження на бізнес, потрібно скасувати інше існуюче регулювання в тій самій сфері протягом двох років з дати реєстрації регулювання

2012 року була прийнята директива з регуляторного менеджменту, а пізніше того ж року був прийнятий план дій зі зменшення регуляторного тиску. Однією зі складових цього плану дій стало застосування підходу «один замість іншого».

Формально підхід «один замість іншого» звучить наступним чином: на кожне нове додаткове регулювання, що накладає адміністративне навантаження на бізнес, потрібно скасувати інше існуюче регулювання в тій самій сфері протягом двох років з дати реєстрації нового регулювання. При застосуванні такого підходу досягаються наступні цілі: обмеження зростання адміністративного навантаження на бізнес, скасування зайвого регулювання.

Підхід «один замість іншого» не поширюється на законодавчо визначені зобов'язання, податки або їх адміністрування, надзвичайні або кризові ситуації.

Європейська програма вдосконалення регуляторної політики

Під час засідання Комітету ТБТ делегація ЄС інформувала учасників про Європейську програму вдосконалення регуляторної політики – the EU Regulatory Fitness and Performance Programme (REFIT), – основною метою якої є оцінка чинної регуляторної бази з точки зору відповідності досягнення законних цілей з найменшими витратами для бізнесу та громадян.

Програма REFIT стартувала в кінці 2012 року як комплексна основа для оцінки існуючої нормативної бази. Провівши аналіз законодавства, Європейська Комісія дійшла до висновку, що існуюча нормативна база є збалансованою та дозволяє визначити підходи, які працюють в конкретних ситуаціях. Тому найбільш доцільним було розробити інструменти, які б дозволили посилити оцінку законодавства, визначити та скасувати усі невиправдані витрати.

Протягом 2012 та 2013 років були проведені консультації по десяти найбільш обтяжливим регулюванням для малих та середніх підприємств, результати яких Комісія узагальнила¹ та пообіцяла врахувати у наступних змінах регулювання. Ця робота тривала весь 2013 рік. Першими результатами програми стало скасування 24 директив у сфері сільськогосподарських та лісових транспортних засобів, 15 директив у сфері легких транспортних засобів, 8 директив у метрології тощо.

Україна повторно піднімає питання заборони ввезення кондитерських виробів з боку Росії

Країни СОТ використовують механізм внесення торговельних проблем на розгляд Комітету ТБТ у випадках, коли не вдається врегулювати питання шляхом двосторонніх консультацій. При

Європейська програма вдосконалення регуляторної політики дозволила визначити та скасувати регуляторні акти, які створювали найбільше навантаження на бізнес

Україна та Росія представили свої позиції щодо заборони імпорту в Росію української кондитерської продукції

¹ COM(2013) 122

цьому привертається увага всіх Членів СОТ до можливих порушень зобов'язань за Угодою ТБТ, а також знаходяться інші зацікавлені Члени, які можуть підтримати скаргу та вплинути на усунення нелегітимних ТБТ.

На офіційному засіданні Комітету ТБТ повторно обговорювалась заборона імпорту в Російську Федерацію української кондитерської продукції.

Україна повідомила Комітет ТБТ про непрозорість, непередбачуваність та дискримінаційний характер заходів РФ, а також про невиправдані перешкоди у торгівлі, заподіяні заходами РФ. З урахуванням отриманої 17 березня 2014 р. відповіді РФ на запит України, направлений 8 серпня 2013 р., представник Мінекономрозвитку України поставив додаткові запитання делегації РФ.

У відповідь делегація РФ не надала чітких пояснень щодо відповідності її заходів Угоді ТБТ, а також оминула у своїй відповіді вимогу української сторони надати офіційні результати інспекції підприємств ДП «КК «Рошен» у жовтні 2013 року. РФ зазначила, що рішення щодо заборони може бути переглянуто лише після повного виконання виробником вимог технічного регламенту Митного Союзу про маркування харчових продуктів.

Україна представила свою позицію щодо пакування та маркування тютюнових виробів

Беручи до уваги процедуру врегулювання суперечки за участю України стосовно заходу, запровадженого Австралією щодо пакування та маркування тютюнових виробів, українська сторона також представила позицію щодо наступних специфічних торговельних занепокоєнь, внесених на розгляд Комітету Членами СОТ:

Україна представила свою позицію щодо пакування та маркування тютюнових виробів

- *регулювання ЄС щодо пакування тютюнових виробів.* У відповідь делегація ЄС надала деякі роз'яснення щодо імплементації регулювання, та зазначила, що остаточним актом не передбачається «просте пакування» тютюнових виробів та обмежень на використання торгових знаків;
- *намірів Ірландії запровадити просте пакування тютюнових виробів.* Разом з тим сім країн (Малаві, Гондурас, Гватемала, Нікарагуа, Нігерія, Зімбабве та Куба) виступили проти ініціативи Ірландії, з іншого боку, Австралія, Нова Зеландія, Норвегія та Канада підтримали наміри Ірландії. ЄС у відповідь зазначив, що пропозиція знаходиться лише на етапі внутрішнього обговорення, проекту регулювання ще немає, тому обговорення в Комітеті поки що недоцільне;
- *пропозиції Нової Зеландії запровадити просте пакування тютюнових виробів,* яка викликала подібну до вищезазначеної реакцію Членів СОТ. У відповідь делегація Нової Зеландії зазначила, що проект буде проходити ще два читання у парламенті, а законодавчий процес дозволяє вносити зміни у

законопроект у разі такої необхідності за результатами процедури врегулювання суперечок.

Інші специфічні торговельні проблеми, які можуть представляти інтерес для України

Прикладами інших порушених Членами СОТ торговельних проблем, які можуть зацікавити Україну, на цьому засіданні були:

- *проект постанови Туреччини про внесення змін до Положення про порядок і принципи, що стосуються внутрішньої і зовнішньої торгівлі спиртом і алкогольними напоями* (може бути цікавим з огляду на переговорний процес між Україною та Туреччиною щодо вільної торгівлі);
- *технічний регламент Російської Федерації стосовно алкогольних напоїв* (викликає занепокоєння країн СОТ у зв'язку із створенням невиправданих бар'єрів у торгівлі);
- *проект технічного регламенту РФ щодо безпечності продукції для дітей та підлітків.*

Україну можуть зацікавити питання попереджувальних написів на алкогольних виробках, технічні регламенти стосовно алкогольних напоїв та безпечності продукції для дітей та підлітків

Заслугує на увагу також внесення на розгляд Комітету кількома Членами СОТ (Канада, ЄС, США, Чилі, Бразилія, Коста-Ріка) системної проблеми із невчасним та неналежним виконанням Еквадором зобов'язань щодо нотифікації за статтями 2.9 та 2.10 Угоди ТБТ. Це було прикладом колективного впливу Членів Комітету з метою забезпечення повноцінного виконання Угоди ТБТ.

Огляд підготовлено в рамках проекту
«Торговельна політика і практика в Україні».

Проект реалізує Інститут економічних досліджень і політичних консультацій у співпраці з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Національною радою торгівлі Швеції за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Мета проекту:

Підвищення прозорості торговельної політики і практики в Україні у контексті вимог СОТ та ЄС та посилення інституційної спроможності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та інших центральних органів державної влади України щодо виконання зобов'язань членства у СОТ у сфері прозорості.

Термін виконання:

січень 2012р. – грудень 2014р.

Основні завдання Проекту:

- Розробка проекту нормативно-правового акту стосовно порядку надання інформації для забезпечення вимог прозорості в рамках СОТ.
- Організація семінарів, круглих столів та тренінгів з питань забезпечення прозорості в рамках зобов'язань України за Угодами СОТ про ТБТ та СФЗ та з інших питань торговельної політики для державних службовців та представників бізнесу.
- Експертна допомога у підготовці інформаційних та аналітичних матеріалів щодо торговельної політики України.

Відповідальна за випуск Коссе Ірина e-mail: kosse@ier.kiev.ua

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
01030 Київ, вул. Рейтарська, 8/5А
тел.: +38 044 278-63-60
факс: + 38 044 278-63-36
www.ier.com.ua

Відділ обробки запитів і нотифікацій та інформаційного забезпечення
Департаменту співробітництва з СОТ та питань торговельного захисту
Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
тел./факс: + 38 044 596-68-39
тел.: + 38 044 521-13-50,
e-mail: ep@me.gov.ua

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Уряду Швеції